

Рецензија рукописа "Између здравице и тужбалице" аутора Данила Тешановића

СПАСИТЕ НАС И ОДРЖАТИ САМО ЉУБАВ

Може човек имати дар пророштва, знати све тајне и све знања, па и да свејезике човјечије и анђеоске да говори, може имати сву вјеру да и горе премјешта, а ако љубави нема - ништа је (1. Кор. 13,1 ; 13,2). Овако је о надмоћи љубави над свим другим даровима и подвизима говорио апостол Павле у својој првој посланици Коринћанима.

Од тада до данас, дакле пуних двије хиљаде година, траје дијалог међу људима и народима, траје једна општа "борба непрестана" на одгонетању и поимању тајне те вјечне истине по којој човек живи и која човјека чини јединим словесним бићем на земљи.

Својим најновијим рукописом "Између здравице и тужбалице" у тај свеопшти дијалог на својствен начин укључио се и Данило Тешановић, нудећи прегршт пјесама родољубивог, сатиричног, духовног и рефлексивног карактера, које својим широким и дубоким асоцијативним значењима држе читаоца у снажном емоционалном и мисаоном заносу и расположењу.

Као својеврстан пролог цијелој збирци, аутор на самом почетку пјева "између здравице и тужбалице", наговјештавајући тиме основну тематску и идејну основу свога поетског казивања у пјесмама које слиједе.

Већ том првом пјесмом, по којој је збирка и добила назив, Тешановић настоји да урони у дубину јеванђељских поука и порука, дајући им животност и актуелност садашњег времена у којем је човек распет "између Бога и ђавла". Да би човек у овом претпотопном времену пронашао "Нојеву барку" и пропутио сигурне путе ка луци спасења, пјесник га напомиње и опомиње, упућује на молитву, кајање и праштање, упућује на љубав са којом се побјеђује и осмишљава живот:

Без сијања нема ни клијања.

Без правце нема здравице,

Без трпљења нема ни спасења

Без поштења нема обожења,

Без Божије воље нема боље.

Ако братујемо што да ратујемо,

Ако испаштамо што не опраштамо,

Ако Бога имамо зашто лажног примамо?!

Ако жедне напојимо има да се оројимо,

Ако су нас наружили зашто смо се осужњили?!

Ако љубав изразимо - све ћемо да поразимо,

Ако се сви покајемо - вјечно ћемо да трајемо,

Ако смо се сви сложили - онда смо

се обожили!!

Са сличном тематиком, емоционалним набојем и духовним видицима, испјеване су и многе друге пјесме у овој збирци, као што су: *Срећа, На стражи, Ријечи Светог Саве, На Голготи...*

Ако живот добрујеш а истину збориш о Богу и
сунцу, о туђину и нама, ако много прашташ и
пуно се кориш, срећа ће те неприметно
загрлити сама

(Срећа)

"Будите добри потомци да будете добри
преци, ако слушате маме и тате, ако
волите секе и бате, поштујете
свештенике и учитеље, Бог ће да вам
испуни жеље" (*Ријечи Св. Саве*)

Посебну вриједност у овој збирци чине пјесме родољубивог и сатиричног садржаја, у којима Тешановић поетским језиком говори о сатанизацији и распећу рода српскога од савремених Јуда и Пилата Новог свјетског поретка, као и о појединим његовим карактерним особинама. Пјесник се не либи да пјева и о манама својих ближњих: клеветам, издајама, полтронству, среброљубљу, властољубљу...

Народ ми овај мој личи
на паћеника и испосника,
стадо ми ово моје личи
на Исуса христа.

Окружили су народ Пилати, оројили се
фарисеји боље од пчела!

Изведоше народ мој на губилиште.
И разапеше га!
Нити опраше руке, нити се покајаше.

И одоше а не знаше
да након распећа
долази васкрснуће.

(*На Голготи*)

Не *вриједи отаџбина широка до бескраја, ако се ђаволу предаш и испишеш из раја*, казује пјесник и уводи нас у стихове пјесама које по својој естетској вриједности можемо убројати у антологијске. Такве пјесме су *Оживите нашу славу, Поспаница српском војнику, Слово о Озрену, На гробу (мртвом ратнику) и Васкрснуће*.

Најтеже патње, Србине, поднеси,
ради Свемогућег на небеси,
ради крстова на звонцима,
ради осмјеха на лицима,
ради родитеља пред иконама,
ради зачећа у утробама, ради крвавих у
ранама, ради јунака у пјесмама и ради
душа у самим нама! Ради свега што нас
чини у нашој светој постојбини.
(Посланица српском војнику)

Вјерујући у чудесну моћ љубави и истине, по којој је човјек саздан и по којој живи, пјесник је надахнут животним оптимизмом и тврдом вјером у васкрснуће најузвишенијих људских идеала, јер:

Ја не могу да плачем кад ми се песма пева,
не сањам о крају кад ми је живот у мисли,
радостима се дичим у окружењу гнева,
анђеле зовем себи а ђаволи ме стисли.

Свуда увеле руже а мио мирис се шири, украдоше ми
сунце, а светлост на све стране, Полупаше ми жрвањ -
чесница крсна мири, понудише ми ноћи а ја верујем у
дане.

Опоколише ме мржњом - ја не преста да волим,
поклонише ми смрти, а ја хоћу да живим. Кад ми
каљаше Бога, наставих да се молим,

искаше од мене клетву - наставих да се дивим. Гурнуше
ме у сумрак, а родише се јутра, пожељеше ми јуче, а ја
верујем у сутра!

(Васкрснуће)

Иза ових стихова свака ријеч је сувишна. Овдје је најбоље заћутати и предати се "молитвеном тиховању".

На основу ових и других вриједности које се крију у рукопису "Између здравице и тужбалице" ову збирку пјесама Данила Тешановића препоручујем издавачу за објављивање. Добој, 29. 5. 2006. године

Миленко Ђукановић, проф.